

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 12P/87/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7822201399
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Svičinová
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2022:7822201399.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava sudkyňou JUDr. Antóniou Svičinovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: I. K., nar. XX.XX.XXXX a Q. K., nar. XX.XX.XXXX, zastúp. kolíznym opatrovníkom Ústredím práce sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Rožňave, 048 01 Rožňava, Šafárikova 112, deti rodičov: matka Ž. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. XXX a otec I. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. XXX, t. č. bytom R. XXX, P. V. K., XXX XX E., Česká republika, na návrh navrhovateľky R. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XXX, v konaní o zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Mal. Q. K., nar. XX.XX.XXXX a mal. I. K., nar. XX.XX.XXXX, zveruje do náhradnej osobnej starostlivosti R. H., nar. XX.XX.XXXX, ktorá bude oprávnená a povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté deti v rovnakom rozsahu ako ju vykonávajú rodičia, zastupovať ich a spravovať ich majetok v bežných veciach.

II. Matka Ž. Q., nar. XX.XX.XXXX, je povinná prispievať na výživu mal. Q. a mal. I., na každé dieťa mesačne sumou rovnajúcou sa 30 % životného minima na nepľnoleté nezaopatrené dieťa určené zákonom č. 601/2003 Z.z. o životnom minime v platnom znení, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca, na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava, č. SK09 8180 0000 0070 0053 4442, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

III. Otec I. K., nar. XX.XX.XXXX, je povinný prispievať na výživu mal. Q. a mal. I., na každé dieťa mesačne sumou rovnajúcou sa 30 % životného minima na nepľnoleté nezaopatrené dieťa určené zákonom č. 601/2003 Z.z. o životnom minime v platnom znení, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca, na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava, č. SK09 8180 0000 0070 0053 4442, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa návrhom doručeným súdu dňa 31.05.2022 domáhala zverenia maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti.

2. Svoj návrh odôvodnila tým, že je starou matkou maloletých detí zo strany matky. Výchovu a starostlivosť o deti zabezpečuje spoločne so svojim druhom J. T., nar. XX.XX.XXXX s ktorým dlhodobo žije usporiadaný život. Obývajú svojpomocne postavený murovaný dom, pozostávajúci z dvoch miestností. Celej jej rodine slúži priestraná miestnosť, ktorá je zariadená kuchynskou linkou, manželskou posteľou, rozkladacou pohovkou, skriňou na uskladnenie šatstva a osobných predmetov, chladničkou, šporákom a jedálenským vybavením. Doposiaľ vykonávala aktívnu činnosť v Obci Jovice. Toho času príjem pozostáva len z príjmu druhu, ktorý nie je fixný. Matka po rozchode s otcom maloletých detí žila záhaľčivý spôsob života, opakovane odchádzala z domácnosti a svoje deti

ponechala v jej starostlivosti. Dôvod jej odchodu však nikdy neodôvodnila. O svoje deti nejavila ani nejaví záujem, finančne v minulosti vypomáhala. V súčasnosti prispieva len v minimálnej výške aj napriek skutočnosti, že jej príjem je vo výške 480,00 eur (prídavky na 2 maloleté deti, rodičovský príspevok). Jej posledný pobyt, o ktorom má informácie bol v Plešivci, kde sa zdržiavala so svojim novým partnerom. Maloleté deti sú zdravé, prekonávajú len bežné detské ochorenia. Matka sa dlhodobo orientuje na naplnenie svojich bazálnych potrieb. Matka doposiaľ nedokázala zabezpečiť stabilné a priaznivé podmienky pre zdravý vývin svojich detí. Otec maloletých detí sa dlhodobo zdržiava v ČR, kde sa orientuje na svoju novú rodinu. O svoje deti nejaví dlhodobo záujem. Maloleté deti majú v jej domácnosti vytvorené bezpečné prostredie a zabezpečené všetky potreby. Maloleté deti sú na nich citovo naviazané.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil listinné dôkazy, a zistil takýto skutkový a právny stav:

4. Navrhovateľka na pojednávaní konanom dňa 28.06.2022 uviedla, že trvá na podanom návrhu. Rodičia sa o deti vôbec nestarajú, nezaujímajú. Matka deti vôbec nenavštevuje, ani otec.

5. Matka vo svojej výpovedi uviedla, že súhlasí s podaným návrhom. V súčasnosti nemá žiadny príjem, preto je v jej možnostiach platiť iba minimálne výživné. Zároveň matka telefonicky kontaktovala otca, ktorý uviedol, že sa zdržiava na adrese R. XXX, E., P. V. K., ČR. V súčasnosti je nezamestnaný, avšak má prisľúbenú brigádnickú prácu, kde by mal mesačne zarábať 8.000 až 9.000 CZK. Je ochotný poslať výživné na jedno dieťa v sume 1.000 až 1.500 CZK.

6. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny - odboru sociálnych vecí a rodiny Rožňava (ďalej len „ÚPSVaR Rožňava“), doručenej súdu dňa 09.06.2022 vyplýva, že maloleté deti pochádzajú z mimomanželského pomeru rodičov matky Ž. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. Č.. XXX, posledná známa adresa Y., C.. K. Č.. XXX a otca I. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. Č.. XXX, toho času Česká republika, bližšie nezistená adresa. Matka maloletých detí bola právoplatným rozsudkom zverená do náhradnej osobnej starostlivosti svojej tety, R. H.Á., nar. 27.03.1970, bytom Jovice č. 226 z dôvodu, že rodičia nedokázali zabezpečiť výchovu a starostlivosť o ich maloleté dieťa. V konaní pod sp. zn. 12P/42/2019 zo dňa 20.01.2020, právoplatným dňa 03.02.2020 boli ako maloletej matke priznané rodičovské práva a povinnosti vo vzťahu k osobnej starostlivosti o maloletého Q. K., nar. XX.XX.XXXX. Rodičia od narodenia maloletých detí obývali domácnosť navrhovateľky. Následne po opakovaných nezhodách medzi rodičmi sa ich vzťah ukončil. Otec dlhodobo žije v Českej republike s novou partnerkou, s ktorú očakávajú narodenie potomka. Matka po rozchode s otcom maloletých detí naďalej obývala domácnosť navrhovateľky až do doby kým, si nenašla novú známosť. Jej partnerský vzťah však netrval dlho a začala žiť záhaľčivý spôsob života. Jej zotrvanie v domácnosti navrhovateľky je len krátkodobé, sama navrhovateľka nemá vedomosť o jej presnej adrese, o tom, kde sa zdržiava. Maloleté deti doposiaľ navštevovala a to sporadicky, v domácnosti navrhovateľky sa zdržiava len krátkodobo, opakovane odchádza. O maloleté deti však záujem nejaví, finančne na maloleté deti prispieva len minimálnou čiastkou. Maloleté deti v domácnosti navrhovateľky majú zabezpečené všetky podmienky pre ich zdravý vývin, ide o jednoizbový svojpomocne postavený príbytok s predsieňou, ktorý je zariadený štandardným, účelným nábytkom. Maloleté deti majú k dispozícii lôžka na pokojný spánok. Sociálnym šetrením boli zo strany navrhovateľky preukázané potraviny, ošatenie ako aj hygienické potreby pre maloleté deti. Príjem navrhovateľky je toho času nulový, jej partner vykonáva príležitostné práce v Českej republike. Otec si vyživovaciu povinnosť nikdy neplnil, o deti nejaví žiaden záujem. Vyjadrenie matky maloletých detí vo veci podaného návrhu nám známe nie je, nakoľko sa v domácnosti navrhovateľky v čase sociálneho šetrenia nenachádzala, telefonický kontakt nám nebol poskytnutý. Maloleté deti sú zdravé, prekonávajú len bežné detské ochorenia a sú vedené v pediatrickej ambulancii MUDr. E. v Rožňave. Z vykonaného sociálneho zisťovania pomerov na strane navrhovateľky vyplýva, že rodina má upravené podmienky, navrhovateľka so svojim partnerom dlhodobo zabezpečujú starostlivosť o maloleté deti. Matka detí sa dlhodobo orientuje iba na naplnenie svojich bazálnych potrieb a nevedomuje si dôležitosť hodnôt, akými sú záujem, starostlivosť a výchova svojich maloletých detí. Matka opätovne uprednostnila mimomanželskú známosť pred budovaním zdravého vzťahu so svojimi maloletými deťmi, opakovane ich opúšťa a ponecháva ich v starostlivosti navrhovateľky. Dlhodobo nemá vytvorené podmienky pre výchovu a starostlivosť o svoje deti, jej príjem pozostáva len zo sociálnych dávok, nakoľko je nezamestnaná. Doposiaľ nevynaložila žiadne úsilie k tomu, aby svojej rodine zabezpečila bezpečné zázemie. Sústavnú a dôslednú starostlivosť o maloleté deti zabezpečuje

iba navrhovateľka. Otec maloletých detí nikdy nejavil záujem prevziať ich výchovu a starostlivosť a v súčasnosti sa orientuje len na potreby súčasnej rodiny. V najlepšom záujme maloletých detí je, aby vyrastali v rodine. Všetci členovia rodiny majú povinnosť vzájomne si pomáhať a podľa svojich schopností a možností zabezpečovať starostlivosť o svoje deti ako aj zabezpečovať rodine pokojné a bezpečné prostredie. Atmosféra odmietania, nezájmu, úprimnej starostlivosti a lásky pre maloleté deti pri záhaľčivom spôsobe života matky by mohlo mať vážny dopad na ich psychiku a ďalší riadny zdravý vývin. Navrhli vyhovieť návrhu navrhovateľky a zaviazat rodičov prispievať na výživu detí v minimálnej zákonnej výške.

7. Zo správy Sociálnej poisťovne, pobočka Rožňava, zo dňa 08.06.2022 vyplynulo, že rodičia maloletých detí nepoberajú dávku v nezamestnanosti, dávky nemocenského poistenia ani dávky dôchodkového poistenia.

8. Zo správy ÚPSVaR Rožňava zo dňa 16.06.2022 vyplýva, že matka nie je poberateľom dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke a nie je poberateľom rodičovského príspevku. K 16.06.2022 nie je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie na ÚPSVR Rožňava. Otec mal. detí nie je poberateľom dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke a je poberateľom rodičovského príspevku od 03/2021 vo výške 280,00 eur a prídavku na deti vo výške 51,76 eur. Z evidencie uchádzačov o zamestnanie bol vyradený z dôvodu: nespolupráca.

9. Zo správy Obce Jovice vyplýva, že rodičia o maloleté nejavia záujem, nestarajú sa o ne. Navrhovateľka žije v murovanej nelegálnej stavbe, bez el. energie a vody. V domácnosti s ňou žije jej druh a dve maloleté deti. Je nezamestnaná a aktívnej činnosti sa v obci nevenuje.

10. Podľa ust. § 45 ods. 1 až 9 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákona o rodine“),

(1) Ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

(2) Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

(3) V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

(4) Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

(5) Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

(6) Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

(7) Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

(8) Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazyval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

(9) Súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

11. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

12. Podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime, za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime spoločne, sa považuje suma alebo úhrn súm 81,66 eura mesačne, ak ide 1. o zaopatrené neploleté dieťa, 2. o nezaopatrené dieťa.

13. Vykonaním dokazovaním má súd preukázané, že starostlivosť a výchova maloletých detí je vážne ohrozená tým, že rodičia nezabezpečujú vhodné podmienky pre ich výchovu a hrubo zanedbávajú starostlivosť o deti. Ani v súčasnej dobe matka nemá vytvorené podmienky na výchovu a riadnu starostlivosť o maloleté deti a nepracuje na zlepšení životných podmienok. Matka o maloleté deti nejaví žiaden záujem, opakovane ich opúšťa a ponecháva v starostlivosti navrhovateľky. Toho času sú už maloleté deti v domácnosti u navrhovateľky, kde majú vytvorené vhodné podmienky. Otec o maloleté deti dlhodobo nejaví záujem, vyživovaciu povinnosť k deťom si neplní a zdržiava sa v Českej republike, kde má vlastnú rodinu. Navrhovateľka je stará matka maloletých detí, ktorá aj doposiaľ zabezpečovala všetky potreby detí. Záujem detí vyžaduje, aby vyrastali v rodinnom prostredí, čo starostlivosť zo strany navrhovateľky spĺňa. Navrhovateľka má vhodné podmienky pre zabezpečenie starostlivosti o deti, preto súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia. Keďže obaja rodičia nemajú žiaden príjem a sú dlhodobo nezamestnaní, súd ich zaviazal k povinnosti platiť výživné v minimálnej výške tak, ako to ustanovuje zákon. Rodičia sú povinní uhrádzať výživné na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava.

14. Súd o povinnosti nahradiť trovy konania nerozhodoval v zmysle ust. § 57 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní od doručenia v troch vyhotoveniach, ktoré sa podáva na Okresný súd Rožňava a o odvolaní rozhodne Krajský súd v Košiciach.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 ods. 1, 2 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, jeho podpísania a uvedenia spisovej značky tohto konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP). V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Podľa § 376 CMP, ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa z. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.